

Fysisk forebygging for at eleven skal unngå konflikter

TOLKNINGSUTTALELSE SIST ENDRET: 12.12.2014

Skolen har ikke hjemmel til å holde en elev i hånda i friminuttene for å forebygge konflikter.

Gjelder

- Opplæringslova - § 9 A-3. Nulltoleranse og systematisk arbeid

Vi har besvart en henvendelse om en voksen ansatt ved skolen fysisk kan holde en elev i hånda under deler av en pause, for at denne eleven skal styre unna konflikter.

Å holde en elev i hånden er ikke fysisk maktbruk

Å holde en elev i hånden er ikke sammenlignbart med den fysiske maktbruk som er omtalt i Udir-2-2010.

Det står også i Udir-2-2010 at det ikke skal være fysisk maktbruk i skolen. Maktbruk vil helt unntaksvis være legitimt for å gripe inn i alvorlige situasjoner. Selv i slike situasjoner er det en høy terskel for fysisk maktbruk.

Skolen har ikke hjemmel til å holde en elev i hånda for å forebygge konflikter

Å holde en elev i hånda i friminuttene for å forebygge at noe skjer er problematisk etter legalitetsprinsippet. Dette innebærer et inngrep i elevens rettsforhold; det begrenser bevegelsesfriheten til eleven og kan nok oppfattes som krenkende. Det kan også være problematisk for elevens personlige integritet.

Det er ikke hjemmel i lov til et slikt forebyggende tiltak. Skolen må finne andre tiltak.

I en konkret konflikt må skolen gripe inn forholdsmessig

I tilfeller hvor konflikter har oppstått må skolen vurdere konkret hvordan de griper inn, jf. opplæringsloven § 9a-3 annet ledd. Paragraf 9a-3 annet ledd gir ikke hjemmel til fysisk maktbruk eller bruk av andre virkemidler som ikke ellers er hjemlet i opplæringsloven eller annet regelverk.

Når skolen griper inn i situasjoner med krenkelser, må måten skolen griper inn på ses i sammenheng med det som skjer. Skolens handling må være forholdsmessig og må ikke innebære noen form for legemsbeskadigelse.

Å holde eleven i hånden eller armen i en konkret konfliktsituasjon som oppstår må vurderes i forhold til det som skjer, og hensikten må da være å hindre at konflikten eskalerer.

Vedlegg

- Vårt svar om fysisk maktbruk

Oppgrader til en [støttet nettleser](#) for å få en reCAPTCHA-utfordring.

[Hvorfor skjer dette?](#)